

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/14/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Нармандах

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: narmandakhd@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газар

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан	12
3.1. Ерөнхий зүйл	12
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	12
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	12
3.4. Материаллаг байдал	12
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	13
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	14
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	15
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	15
Залруулсан алдаа	15
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	15
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	16
4. Менежментийн захидал	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	17

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.03.24 № 364

танай _____-ны № _____-т

ХАЛХГОЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Х.ХҮРЭЛ-ЭРДЭНЭ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Халхгол сум нь 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтээр 94.0 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	981,905,255.58	1,386,083,299.25
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	312,824,266.34	582,657,048.07
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	312,824,266.34	582,657,048.07
3121	Төгрөг	312,824,266.34	582,657,048.07
31211	Төрийн сангийн харилцах	307,056,029.39	534,329,465.82
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,768,236.95	48,327,582.25
33	АВЛАГА	149,199,857.00	194,876,752.90
33400	Зээлийн хүүгийн авлага		5,514,619.00
335	Бусад авлага	149,199,857.00	189,362,133.90
3351	Байгууллагаас авах авлага	15,267,456.00	9,230,389.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	133,932,401.00	180,131,744.90
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	519,881,132.24	608,549,498.28
351	Түүхий эд материал	34,959,650.10	65,196,666.10
35110	Тусгай зориулалттай материал	34,598,150.10	63,450,700.10
35130	Эм боох материал	361,500.00	1,745,966.00
354	Хангамжийн материал	279,337,764.14	337,769,114.18
35410	Бичиг хэргийн материал	3,609,207.00	7,273,228.00
35420	Аж ахуйн материал	267,754,537.14	323,716,566.18
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		1,000,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,726,680.00	587,620.00
35460	Хүнсний материал	302,440.00	246,800.00
35470	Бусад хангамжийн материал	4,944,900.00	4,944,900.00
35600	Мал амьтад	205,583,718.00	205,583,718.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	27,749,138,887.07	28,696,397,985.18
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	27,749,138,887.07	28,696,397,985.18
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	27,352,557,135.71	28,420,034,882.01
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	17,419,631,642.86	25,101,555,741.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(525,837,954.71)	(1,108,448,756.71)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	211,354,855.00	376,826,152.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(184,952,472.97)	(240,932,103.53)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	473,466,797.16	595,536,617.05
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(198,517,685.25)	(212,709,089.65)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	524,293,075.25	604,198,095.26
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(235,902,709.70)	(247,015,829.76)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	306,496,880.00	306,496,880.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(153,880,642.58)	(167,577,741.62)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	270,976,969.98	278,701,969.98
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,488,205,511.00	4,120,275,040.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,042,777,130.33)	(986,872,092.87)
393	Биет бус хөрөнгө	396,581,751.36	276,363,103.17
39301	Програм хангамж	175,274,200.00	5,707,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(52,930,048.64)	(3,581,696.83)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	274,237,600.00	274,237,600.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	28,731,044,142.65	30,082,481,284.43
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	111,615.00	7,613,745.96
41	БОГИНО ХУГААЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	111,615.00	7,613,745.96
413	Өглөг	111,615.00	7,613,745.96
41310	Ажитчидтай холбогдсон өглөг		4,883,356.96
4136	Бусад өглөг	111,615.00	2,730,389.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	735.00	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	110,880.00	2,730,389.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	28,730,932,527.65	30,074,867,538.47
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	28,730,932,527.65	30,074,867,538.47
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн	2,678,566,799.75	2,678,566,799.75
512	Хуримтлагдсан үр дүн	22,961,710,926.73	24,305,645,937.55
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	839,294,401.50	22,953,010,926.73
51220	Тайланг үеийн үр дүн	22,122,416,525.23	1,352,635,010.82
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,090,654,801.17	3,090,654,801.17
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	28,731,044,142.65	30,082,481,284.43

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	26,359,492,864.12	14,492,412,816.84
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	169,719,890.50	183,597,328.24
110	Орлогын албан татвар	81,311,458.50	115,597,368.24
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	81,311,458.50	115,597,368.24
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,743,204.00	30,772,480.00
110003	Хөрөнгийн орлого		20,427,489.80
110008	Шууд бус орлого	79,568,254.50	64,397,398.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,850,999.00	1,665,000.00
113002	Бууны албан татвар	3,850,999.00	1,665,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	84,557,433.00	66,334,960.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	23,058,744.00	2,707,120.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,058,744.00	2,364,610.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		342,510.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	20,000,000.00	-
1181	Газрын төлбөр	-	61,575,035.00
118101	Газрын төлбөр		33,655,035.00
118102	Дуудлага худалдаа		27,920,000.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	61,498,689.00	2,052,805.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	980,350.00	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	60,000,000.00	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	518,339.00	2,052,805.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	22,764,444,301.62	11,919,478,091.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	22,531,347,401.62	11,587,020,091.60
120002	Хүүгийн орлого	17,862,201.00	-
120003	Торгуулийн орлого	7,905,731.80	4,475,561.30
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	76,236,927.00	9,592,176,489.93
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	61,236,927.00	7,239,111.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,000,000.00	704,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	9,584,233,378.93
120009	Бусад орлого	16,264,403.30	4,527,520.00
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	52,931,620.35	312,050,321.30
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	22,317,540,593.89	1,588,843,882.83
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Бараа материал	42,605,924.28	84,946,316.24
121	Хөрөнгийн орлого	20,420,000.00	-
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	420,000.00	
121002	Өмч хувьчлалын орлого	20,000,000.00	
122	Тусламжийн орлого	212,676,900.00	332,458,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	212,676,900.00	191,250,000.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/	-	141,208,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	3,425,328,672.00	2,389,337,397.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,095,329,000.00	1,349,917,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,095,329,000.00	1,349,917,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	401,213,952.00	59,555,397.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,229,422.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс лөөд шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	340,047,433.00	39,236,997.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	37,937,097.00	20,318,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,928,785,720.00	979,864,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	899,148,900.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	26,517,320.00	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	697,670,300.00	677,017,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	305,449,200.00	302,847,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,191,216,338.89	3,453,820,921.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,717,096,630.89	3,453,820,921.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,741,597,693.89	3,376,285,423.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,259,545,258.26	1,515,930,565.81
210101	Үндсэн цалин	1,088,962,858.26	1,220,270,374.81
210102	Нэмэгдэл	101,888,300.00	195,526,939.00
210104	Урамшуулал	68,694,100.00	100,133,252.00

Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	159,614,899.67	188,153,439.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	109,634,405.40	129,189,400.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,655,879.02	13,389,027.53
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,623,477.81	6,453,100.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,097,712.48	10,093,620.72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,603,424.96	29,028,290.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	202,786,518.60	221,916,882.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,537,456.00	26,283,252.21
210302	Түлш, халаалт	172,734,001.60	184,018,830.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,515,061.00	11,614,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	103,070,212.97	120,601,300.21
210401	Бичиг хэрэг	7,883,702.00	7,793,006.00
210402	Тээвэр, шатахуун	66,976,575.00	42,512,731.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэгийн төлбөр	5,480,000.00	4,545,700.00
210404	Ном, хэвлэл	7,913,400.00	2,888,150.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	361,950.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,816,535.97	33,903,221.20
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	28,596,542.01
2105	Нормативт зардал	74,571,667.00	42,533,729.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэргэсэл	152,500.00	347,034.00
210502	Хоол, хүнс	68,823,629.00	41,865,045.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,595,538.00	321,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,437,531.00	11,399,075.00
210601	Багаж, техник, хэргэсэл	3,428,010.00	-
210602	Тавилга	396,600.00	-
210604	Урсгал засвар	33,612,921.00	11,399,075.00
2107	Томилолт, зочны зардал	39,493,100.00	13,365,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,264,000.00	10,587,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	18,229,100.00	2,777,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	67,403,409.00	258,813,506.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,495,500.00	5,116,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,180,000.00	2,190,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,000.00	197,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	308,200.00	1,098,680.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	225,800.00	176,000.00
210807	Газрын төлбөр	188,100.00	212,700.00
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	12,847,182.00	119,825,228.00
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	24,604,565.00	33,067,022.00
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	12,436,062.00	96,929,876.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	797,675,097.39	1,003,571,826.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	329,457,349.01	92,323,828.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,613,000.00	851,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	466,604,748.38	910,396,998.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	975,498,937.00	77,535,498.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	49,832,717.00	25,961,570.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,386,717.00	13,777,870.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	28,446,000.00	12,183,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	925,666,220.00	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	899,148,900.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,517,320.00	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	51,573,928.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	51,573,928.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	474,119,708.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	474,119,708.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	474,119,708.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	22,168,276,525.23	11,038,591,895.41
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	45,860,000.00	9,685,956,884.59
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	9,324,989,525.59
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	360,967,359.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	45,860,000.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(45,860,000.00)	(9,685,956,884.59)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	22,122,416,525.23	1,352,635,010.82

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,997,272,306.95	3,259,576,440.84
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	169,719,891.50	183,597,328.24
110	Орлогын албан татвар	81,311,458.50	115,597,368.24
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	81,311,458.50	115,597,368.24
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,743,204.00	30,772,480.00
110003	Хөрөнгийн орлого		20,427,489.80
110008	Шууд бус орлого	79,568,254.50	64,397,398.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,851,000.00	1,665,000.00
113002	Бууны албан татвар	3,851,000.00	1,665,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	84,557,433.00	66,334,960.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	23,058,744.00	2,707,120.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,058,744.00	2,364,610.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		342,510.00
118006	Түгээмэл тархацгай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	20,000,000.00	-
1181	Газрын төлбөр	-	61,575,035.00
118101	Газрын төлбөр		33,655,035.00
118102	Дуудлага худалдаа	-	27,920,000.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	61,498,689.00	2,052,805.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	980,350.00	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	60,000,000.00	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	518,339.00	2,052,805.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	387,223,743.45	686,641,715.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	175,553,743.45	354,183,715.60
120002	Хүүгийн орлого	17,862,201.00	-
120003	Торгуулийн орлого	7,905,731.80	4,475,561.30
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,589,787.00	33,130,313.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,589,787.00	32,426,313.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	704,000.00
120009	Бусад орлого	16,264,403.30	4,527,520.00
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	52,931,620.35	312,050,321.30
121	Хөрөнгийн орлого	20,420,000.00	-
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	420,000.00	-
121002	Өмч хувьчлалын орлого	20,000,000.00	-
122	Тусламжийн орлого	191,250,000.00	332,458,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	191,250,000.00	191,250,000.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		141,208,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,440,328,672.00	2,389,337,397.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,110,329,000.00	1,349,917,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,095,329,000.00	1,349,917,700.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	15,000,000.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	401,213,952.00	59,555,397.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,229,422.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	340,047,433.00	39,236,997.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	37,937,097.00	20,318,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,928,785,720.00	979,864,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	899,148,900.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	26,517,320.00	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	697,670,300.00	677,017,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	305,449,200.00	302,847,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,360,886,463.00	2,552,006,300.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,360,886,463.00	2,552,006,300.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,385,152,643.00	2,475,284,522.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,278,645,989.00	1,532,259,518.90
210101	Үндсэн цалин	1,071,004,855.00	1,211,941,314.90
210102	Нэмэгдэл	107,790,200.00	195,526,939.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	75,684,500.00	100,133,252.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,251,688.00	-
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	21,914,746.00	24,658,013.00

Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	162,194,537.00	198,528,130.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	107,973,558.00	131,549,337.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,705,000.00	13,247,726.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,607,900.00	6,715,361.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,609,200.00	10,384,832.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,921,900.00	29,877,208.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	2,376,979.00	6,753,666.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	197,296,297.00	219,777,822.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,115,397.00	26,429,822.21
210302	Түлш, халаалт	166,549,900.00	181,733,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,631,000.00	11,614,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	127,218,233.00	317,985,003.00
210401	Бичиг хэрэг	8,100,002.00	7,799,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	67,761,147.00	42,512,731.00
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	7,080,000.00	4,545,700.00
210404	Ном, хэвлэл	14,341,000.00	6,271,850.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	2,630,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,340,000.00	16,146,225.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	11,482,040.00	102,066,093.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	14,114,044.00	136,013,204.00
2105	Нормативт зардал	75,221,300.00	65,270,275.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	137,000.00	2,773,500.00
210502	Хоол, хүнс	68,657,200.00	42,623,125.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,427,100.00	19,873,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	65,491,536.00	20,067,065.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,434,000.00	4,784,265.00
210602	Тавилга	10,980,000.00	-
210604	Урсгал засвар	40,077,536.00	15,282,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	39,493,100.00	13,365,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,264,000.00	10,587,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	18,229,100.00	2,777,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,447,800.00	9,091,380.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,495,500.00	5,216,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,180,000.00	2,190,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,000.00	197,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	308,200.00	1,098,680.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	225,800.00	176,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	932,200.00	-
210807	Газрын төлбөр	188,100.00	212,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	418,143,851.00	98,940,228.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	416,443,851.00	94,530,228.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,700,000.00	4,410,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	975,733,820.00	76,721,778.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50,067,600.00	25,147,850.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,621,600.00	12,964,150.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	28,446,000.00	12,183,700.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	51,573,928.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	51,573,928.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	925,666,220.00	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	899,148,900.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,517,320.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	636,385,843.95	707,570,140.73
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	474,119,709.00	360,967,359.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	474,119,709.00	360,967,359.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	474,119,709.00	360,967,359.00
223001	Бусад хөрөнгө	474,119,709.00	360,967,359.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(474,119,709.00)	(360,967,359.00)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	45,860,000.00	76,770,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	45,860,000.00	76,770,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	45,860,000.00	76,770,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	116,406,134.95	269,832,781.73
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	196,418,131.39	312,824,266.34
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	312,824,266.34	582,657,048.07

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,671,366,799.75	3,090,654,801.17	841,094,401.78	6,603,116,002.70
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(1,800,000.28)	(1,800,000.28)
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,671,366,799.75	3,090,654,801.17	839,294,401.50	6,601,316,002.42
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт			-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	7,200,000.00			7,200,000.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			22,122,416,525.23	22,122,416,525.23
C08	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,678,566,799.75	3,090,654,801.17	22,961,710,926.73	28,730,932,527.65
D01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,678,566,799.00	-	-	28,730,932,527.65
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(8,700,000.00)	(8,700,000.00)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,678,566,799.75	3,090,654,801.17	22,953,010,926.73	28,722,232,527.65
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			1,352,635,010.82	1,352,635,010.82
D09	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,678,566,799.75	3,090,654,801.17	24,305,645,937.55	30,074,867,538.47

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,921,730,700.00	2,609,123,358.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,250,833,300.00	2,171,385,999.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,222,346,500.00	2,146,238,149.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,521,655,700.00	1,497,572,129.90
210101	Үндсэн цалин	1,226,031,500.00	1,211,941,314.90
210102	Нэмэгдэл	204,391,700.00	195,526,939.00
210104	Урамшуулал	91,232,500.00	90,103,876.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	196,379,100.00	191,774,464.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	134,739,900.00	131,549,337.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,440,900.00	13,247,726.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,900,200.00	6,715,361.00
210204	Ажил үйлдлийн даатгал	10,479,000.00	10,384,832.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,819,100.00	29,877,208.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	220,394,400.00	219,777,822.21
210301	Гэрэл, пахилгаан	27,046,400.00	26,429,822.21
210302	Түлш, халаалт	181,733,200.00	181,733,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	11,614,800.00	11,614,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,127,700.00	67,886,200.00
210401	Бичиг хэрэг	7,126,400.00	7,126,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,918,900.00	38,918,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,505,700.00	4,465,700.00
210404	Ном, хэвлэл	2,436,300.00	2,275,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ари	2,630,000.00	2,630,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,510,400.00	12,469,400.00
2105	Нормативт зардал	83,175,900.00	61,338,275.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,773,500.00	2,773,500.00
210502	Хоол, хүнс	63,882,400.00	42,623,125.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	16,520,000.00	15,941,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,732,900.00	14,732,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,620,000.00	3,620,000.00
210604	Урсгал засвар	11,112,900.00	11,112,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,461,900.00	11,461,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,684,700.00	8,684,700.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,777,200.00	2,777,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	29,563,800.00	7,630,480.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээ	25,688,900.00	3,755,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,190,000.00	2,190,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	197,500.00	197,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,098,700.00	1,098,680.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176,000.00	176,000.00
210807	Газрын төлбөр	212,700.00	212,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	76,855,100.00	74,063,978.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	72,445,100.00	69,653,978.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,410,000.00	4,410,000.00

Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,486,800.00	25,147,850.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,486,800.00	25,147,850.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,303,100.00	12,964,150.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,183,700.00	12,183,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	550,897,400.00	360,967,359.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	550,897,400.00	360,967,359.00
223001	Бусад хөрөнгө	550,897,400.00	360,967,359.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР З	120,000,000.00	76,770,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	120,000,000.00	76,770,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,921,730,700.00	2,835,583,934.11
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,349,917,700.00	1,298,343,772.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,349,917,700.00	1,298,343,772.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,129,576,800.00	1,104,768,949.11
132001	Орон нутгийн төсвөөс	826,729,600.00	801,921,749.11
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	302,847,200.00	302,847,200.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	244,986,200.00	100,013,213.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,646,800.00	32,426,313.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.00	704,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	235,739,400.00	66,882,900.00
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	197,250,000.00	332,458,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	197,250,000.00	332,458,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	401,213,951.00	59,555,397.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	401,213,951.00	59,555,397.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	401,213,951.00	59,555,397.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,835,562.00	10,029,376.00
210101	Үндсэн цалин	787,562.00	-
210104	Урамшуулал	4,048,000.00	10,029,376.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,031,597.00	-
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,031,597.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,738,349.00	12,019,506.00
210401	Бичиг хэрэг	745,102.00	672,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,760,747.00	3,593,831.00
210403	Шуудан, холбоо, ингэрнэтийн төлбөр	-	80,000.00
210404	Ном, хэвлэл	9,878,000.00	3,996,050.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	354,500.00	3,676,825.00
2105	Нормативт зардал	1,150,000.00	3,932,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,150,000.00	3,932,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,073,336.00	5,334,165.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,352,000.00	1,164,265.00
210602	Тавилга	2,480,000.00	-
210604	Урсгал засвар	16,241,336.00	4,169,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,381,000.00	1,903,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,381,000.00	1,903,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,485,499.00	1,460,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийлгэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,485,499.00	1,460,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	335,518,608.00	24,876,250.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	335,518,608.00	24,876,250.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	401,213,952.00	59,555,397.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	401,213,952.00	59,555,397.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	38,299,422.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	345,481,933.00	39,236,997.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,432,597.00	20,318,400.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Х.Хүрэл-Эрдэнэ танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 10-наас 2021 оны 03 дугаар сарын 24-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Нармандах хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Халхгол сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 03 дугаар сарын 03-ны өдрийн 1/146 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Халхгол сумын Засаг Даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Харьяалах нутаг дэвсгэрийнх нь эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн асуудлаар төрийн эрх бүхий байгууллагаас батлах төсөл, хөтөлбөрт санал өгөх, тэдгээрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүү, хяналт аудитын алба 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 3,339,882.2 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 66,797.6 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,351,437.2 мянган төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	312,824.3	582,657.1	269,832.8
Авлага	149,199.8	194,876.7	45,676.9
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	519,881.1	608,549.5	88,668.4
Үндсэн хөрөнгө	27,749,138.9	28,696,397.9	947,259.0
Нийт хөрөнгө	28,731,044.1	30,082,481.3	1,351,437.2
Өр төлбөр	111.6	7,613.7	7,502.1
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	28,730,932.5	30,074,867.5	1,343,935.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	28,731,044.1	30,082,481.3	1,351,437.2

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 582,657.1 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 269,832.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө оруулалтын зарим ажлууд бүрэн хийгдээгүйгээс шалтгаалжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл 194,876.7 мянган төгрөг болж 45,676.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь өмнөх оны орон нутаг хөгжүүлэх сангийн авлагаас авсантай холбоотой байна. Авлага дансны үлдэгдэл 194,876.7 мянган төгрөг нь төсөл сантай холбоотой хувь хүмүүсээс авах авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 608,549.5 мянган төгрөг болж 88,668.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн байгууллагуудад Ерөнхий сайдын багцаас хөрөнгө оруулалт хийгдсэнтэй холбоотой байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 28,696,397.9 мянган төгрөг болж 947,259.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн байгууллагуудад Ерөнхий сайдын багцаас хөрөнгө оруулалт хийгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 894,798.1 мянган төгрөг, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 425.9 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн мянган төгрөгийн 52,035.0 хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 10,029,483.5 мянган төгрөг, акталсан 239,699.8 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 276,363.1 мянган төгрөг байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 7,613.7 мянган төгрөг болж 7,502.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь байна.

Урт хугацаат өр төлбөр байхгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 30,074,867.5 мянган төгрөг болж 1.343,935.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 11,867,080.1 мянган төгрөгөөр буюу 45.0 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 263,275.7 мянган төгрөгөөр буюу 7.1 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа үйлчилгээний бусад болон үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан бичилт хийгдээгүй байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,921,730.7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2,921,730.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвөөс 2,921,730.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 4 хөтөлбөрийн 18 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,921,730.7 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас төсвөөс 2,479,494.5 мянган төгрөг, хандив тусламжаар 197,250.0 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 244,986.2 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 2,835,583.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,609,123.4 мянган төгрөг буюу 92.0 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуульд зааснаар 2020 онд 149,712.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 192,600.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 128.6 хувиар биелүүлсэн байна.

Сумын төсвийн орлого 42,887.9 мянган төгрөгөөр давсан нь газрын төлбөр, шууд бус орлого давж биелсэнтэй холбоотой байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 39,236.9 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 20,317.5 мянга, нийт 59,554.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс: Цалин, урамшуулалд 10,029.4 мянга, бараа материалын зардалд 12,019.5 мянга, норматив зардал-д 3,932.0 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 5,334.2 мянган төгрөг, томилолтын зардалд 1,903.2 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 26,336.1 мянган төгрөг, нийт 59,554.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс 49 мэдээлэл хугацаа хоцроон мэдээлсэн байна. Мөн түүвэрт хамрагдсан Халхгол нэгдэл ОНӨААН нь 57 нэр төрлийн 9,584233378 төгрөг 95 мөнгөний хөрөнгийн орлогыг, СХС-гаас олгосон 6 иргэнд олгосон 76,770,000 мянган төгрөгийн зээлийг тус тус www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 0,1 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 39,1 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 25,4 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	0,1	1	0,1	-	-	-
Албан шаардлага	1	39,1	1	39,1	-	-	-
Зөвлөмж	1	25,4	1	25,4	-	-	-
Нийт дүн	3	64,6	3	64,6	-	-	-

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 82,756.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 82,618.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, төсөл арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлээгүй 138.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй болно.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар үйл ажиллагаатай холбоотой 82,618.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлжээ. Үүнд:

1. Сумын Засаг даргын захирамжаар нийт 6,500.0 мянган төгрөгийг тухайн шатны төсөвт хамаарах ч урьдчилан төлөвлөх боломжтой, нэг удаагийн бус шинж чанартай арга хэмжээнд зарцуулсан нь Сангийн Сайдын 2018 оны 318 дугаар тушаалаар батлагдсан "Засаг даргын нөөцийн хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын журам"-ын 1.2 дахь "Энэ журмын 1.1-д заасан "урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсан" гэдгийг жил бүр давтагддаггүй онцгой арга хэмжээ, тохиолдлыг төсвийн зардлын зүйлс, арга хэмжээний ангиллын дагуу санхүүжүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал гэж ойлгоно" гэсэн заалтад нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Санхүүгийн тайланд тусгагдсан авлагын 39.1 хувь нь буюу 76,118.4 мянган төгрөг нь хугацаа хэтэрсэн нь байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах, 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалтад нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 138.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 1 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал байхгүй болно.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт: ОНХС-гийн хөрөнгөөр 550,897.4 мянган төгрөгийн 18 төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр батлагдсанаас 138.0 мянган төгрөгийн 5 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.
- 1.2. Эрсдэл: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүрэх үр дүн хангагдахгүй байх.
- 1.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7-д "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллах.

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Халхгол сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			ДОА-2021/14/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Халхгол сумын ТТЗ		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Сумын Засаг даргын захирамжаар тухайн шатны төсөвт хамаарах ч урьдчилан төлөвлөх боломжтой, нэг удаагийн бус шинж чанартай арга хэмжээнд зарцуулсан.	6,500.0	Албан шаардлага хүргүүлэв.	Санхүүгийн албаны дарга	Б.Отгонтуяа
2	Санхүүгийн тайланд тусгагдсан авлагын 39.1 хувь нь хугацаа хэтэрсэн нь байна	76,118.4	Албан шаардлага хүргүүлэв.	Санхүүгийн албаны дарга	Б.Отгонтуяа
3	ОНХС-гийн хөрөнгөөр хийгдэх 138.0 мянган төгрөгийн 5 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна	138.0	Зөвлөмж өгөв.	Санхүүгийн албаны дарга	Б.Отгонтуяа
4	Түүвэрт Халхгол нэгдэл ОНӨААН нь 57 нэр төрлийн 9,584,233,378 төгрөг 95 мөнгөний хөрөнгийн орлогыг, СХС-гаас олгосон 6 иргэнд олгосон 76,770,000 мянган төгрөгийн зээлийг тус тус www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.	-	Албан шаардлага хүргүүлэв.	Санхүүгийн албаны дарга	Б.Отгонтуяа
ДҮН		82,756.4			